

Adressen til denne artikkelen er: <http://www.aftenposten.no/meninger/kommentarer/article2634384.ece>

Hjulet som slingrer

Arbeid og velferd. To ord som skinner og lyser, kjernen i den norske stoltheten. Hvorfor blir det så vanskelig når de skal forenes i Nav?

INGER ANNE OLSEN Først publisert: 04.09.08 | Oppdatert: 04.09.08 kl. 13:05

SMAK PÅ navnet: *Velferdsdirektoratet*. I hendene sine bærer direktoratet kjernen i den norske stoltheten, hele den norske selvforståelsen: Ideen om velferd for alle.

Det kunne vært navnet på en roman av Aldous Huxley. For på flere måter er Norge nær Huxleys *Vidunderlige nye ver den*, den 76 år gamle fremtidsvisjonen om et samfunn der livet er så lett at til og med tanken om alltid å strebe etter en bedre moral føles overflødig.

Men Velferdsdirektoratet er ingen roman. Arbeids- og Velferdsdirektoratet er et to år gammelt direktorat, en del av den norske statsforvaltning. Direktoratet sitter på toppen av Nav.

Og om Norge for mange kan fortone seg like lett som Huxleys skrekkvisjon, så er livet her og nå tungt og absolutt følbart for mange mennesker.

Ingen vei utenom.

Det kan være de som er syke, eller de som er uføre, eller de som ingen har bruk for, selv i et land som synes å skrike etter hender i arbeid. En stor og brokete gruppe, men med én ting felles: De er prisgitt Nav.

Det er nesten ikke mulig å komme utenom Nav. I fjor administrerte de ordninger for 1 295 344 av oss.

Opprettelsen av Nav er den største forvaltningsreformen i norsk historie. Foreløpig er reformen bare halvveis, de første pilotkommunene startet for knapt to år siden. Først i 2010 skal alle Norges kommuner ha sitt Nav-kontor.

I mellomtiden skal 16 000 ansatte fra tidligere Aetat, Trygdeetaten og kommunenes egne sosialkontorer ristes sammen i en felles forståelse av oppgavene. Som ifølge Regjeringen er "å få flere i arbeid og aktivitet og færre på stønad, gjøre det enklere for brukerne og tilpasse tjenestene etter brukernes behov, samt skape en helhetlig og effektiv arbeids- og velferdsforvaltning".

Umenneskelig språk.

Ja, for akkurat som Aetat og Trygdeetaten og sosialkontoret var det, er også Nav full av ord og vendinger som knapt kan være skapt av mennesker. Rehabiliteringspenger. Arbeidsmarkedstiltak. Attføring. Sykmeldingsblankett. Uføreytelse. Kvalifiseringsprogrammet.

Uansett hva innholdet måtte være, så er dette ord som legger et slør over hjernen og tåkelegger synet. Det er som om forstanden svekkes.

Resultatet er at når man har med Nav å gjøre, er man aldri helt sikker på at man har gjort ting på riktig måte. Man føler seg litt skyldbetyngt. Sånn som man kan føle når man passerer en

politipatrulje, eller sender inn selvangivelsen. Som om man har gjort noe galt, fordi det er umulig å gjøre alt riktig.

Samtidig vet man at saksbehandleren som sitter der, om aldri så vennlig og profesjonell, vokter porten til de godene man selv mener å ha rett til.

Snart er begreper som rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad borte. De skal nemlig erstattet av et nytt:

Arbeidsavklaringspenger.

Smak på det. Arbeids-avklarings-penger. Det er en forenkling, sier Nav. Til beste for oss alle.

Alle de umulige ordene er et symptom på det nettet av lover og regler både Nav og Navs kunder er viklet inn i på alle kanter. Nav sitter midt i en gigantisk vev som er nesten umulig å forsere uten at alarmen går et eller annet sted. Det finnes antagelig ikke noe mer komplisert i statsforvaltningen. Og kanskje heller ikke noen konstruksjon som angår så mange så sterkt.

"Hardt kjørt."

I går inviterte Nav pressen til seminar, for å informere om tilstanden.

- I sum fungerer vi ikke optimalt, sa arbeids- og velferdsdirektør Tor Saglie, og innrømmet svak levering når det gjaldt barnebidrag og uføreytelser, for lang ventetid på telefon, og for dårlig service generelt.

- Denne organisasjonen er hardt kjørt, og presses veldig fra alle sider. Det er en kilde til bekymring, sa Saglie.

Det betyr også at oppgaven han har foran seg er større enn han hadde tenkt.

Men kanskje kan han likevel løse den. For den gledelige meldingen fra Navs fagforeninger er at til tross for økt sykefravær innad, så er de 16.000 ansatte faktisk enig i reformen, tror på den, og er villig til å stå på for den. Det er ikke til å kimse av. Ingen leder kan levere gode resultater dersom ikke de ansatte står bak.

Overdrevne forventninger.

Etaten er også blitt kritisert fordi Navs saksbehandlere, uten helsefaglig bakgrunn, overprøver konklusjoner fra brukernes leger. Den problemstillingen feier Navdirektøren vekk. "Hvis ikke kriteriene for ytelsen er oppfylt, hjelper det ikke hva legen mener", sier han, og minner om at den medisinske diagnosen skal bli mindre viktig som billett til Navs ytelser. Det er bekymringsverdigg.

For hvis ikke pasienten blir hjulpet, hjelper det lite hva Navdirektøren mener.

[Del på Facebook](#) [Skriv ut](#) [Tips en venn](#) [Abonner på Aftenposten](#)

Søk etter artikler, eller søk på nettet med

Aftenposten Sesam Sesam Katalog (bedrifter, personer, TLF, bransje)

Annonse

Fyll inn minst ett av feltene, og trykk
søk.
Her finner du et mer [avansert søk](#).

Alt innhold er [opphavsrettslig beskyttet](#). © Aftenposten.
Aftenposten arbeider etter [Vær Varsom-plakatens](#) regler for god
presseskikk.